

Motion till riksdagen 2023/24:1039

av **Marcus Wennerström och Inga-Lill Sjöblom (båda S)**

Stöd till våtmarksåtgärder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa högre krav på effektivt och koordinerat stöd från länsstyrelserna för vattenmiljöerna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett fantastiskt land, rikt på naturresurser och fina naturmiljöer. Sjöar, vattendrag och grundvatten utgör en viktig grund i vår miljö och det finns därför också höga krav på miljö kvalitetsnormer (MKN) som dessa ska möta. Vattenmiljöerna kan exempelvis påverkas av övergödning och miljögifter och av att vi under lång tid har ändrat hur vattnet får rinna fram genom sina avrinningsområden. För att nå de krav som ställs i MKN finns många delar av landet som står inför omfattande åtgärdsbehov, åtgärder som också ofta är ekonomiskt kostsamma.

I nuläget tar många kommuner fram olika strategier för att hantera vattenmiljöerna, så kallade vattenplaner, där behov analyseras och åtgärder identifieras för att möta kraven. Området har under senare år dessutom varit relativt välfinansierat, där staten genom länsstyrelserna delat ut pengar till genomförandet av åtgärder. En fortsatt finansiering av området i den statliga budgeten är därför högst önskvärd.

De som i slutändan avgör om det är intressant eller inte med en åtgärd är markägare och verksamhetsutövare, då vattenvårdsarbetet i hög grad baseras på frivillighet. Verksamhetsutövaren/markägaren har i sin tur olika skäl till att vilja, eller inte vilja, genomföra vattenmiljöåtgärder på sin mark. En morot i det är finansieringen, ett motstånd är byråkrati.

Även om en markägare kan få full kostnadstäckning och är intresserad av en åtgärd kan en trög och komplicerad process sätta käppar i hjulen. Stelbenthet i handläggning, saktfärdig återkoppling och ovidkommande följdfrågor är några exempel på sådant som kan sinka processen. Under de senaste åren har exempelvis Länsstyrelsen i Uppsala återbetalat miljonbelopp till Havs- och vattenmyndigheten för bidrag de inte hunnit

handlägga/genomföra eller projekt som blivit billigare än planerat. Detta trots att det finns en lång rad åtgärder som identifierats av kommuner och som idag saknar finansiering.

Vattenmiljöåtgärder är komplexa åtgärder. Många aspekter och regelverk behöver beaktas och prövas. Det kan exempelvis handla om kultur, vatten, miljö, landskap och biotopskydd. Genom att i större utsträckning utgå från att låta platsen, istället för regelverken, stå i fokus skulle det bli såväl lättare som effektivare för alla inblandade parter. I ett sådant upplägg går det också snabbare att förflytta fokus från att identifiera och utreda åtgärder till att faktiskt genomföra dem.

Med anledning av detta finns det skäl att utreda och upprätta ett skyndsamt förfarande. Åtgärder som redan identifierats som önskvärda i en kommunal lokal åtgärdsplan (LÅP) skulle exempelvis efter ett samråd mellan berörda parter kunna lägga grunden för att nå fram till ett samlat beslut. Ett sådant samråd kan självfallet landa i att kompletterande information behöver tas fram, men skulle skapa mer transparens, effektivitet och säkerhet för inblandade parter. Att, som idag, ofta arbeta i månads- eller årslånga processer som börjar först när en ansökan är inskickad, rimmar illa med behovet av åtgärder.

Marcus Wennerström (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)